

FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE
Postboks 53
1309 RUD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kristin Espeset, 5557 2141

Inspeksjonsrapport og varsel om pålegg og endring av tillatelse

Inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS avd Eide - deponi

Kontrollnummer: 2021.109.I.SFVL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Hans Kåre Eide
Andre Kausland
Thea Mathilde Forslund
Linda Skryseth
Magne Reksten
Astrid Drake

Fra Statsforvalteren i Vestland:

Astrid Holte
Kristin Espeset

Resultat fra inspeksjonen

Denne rapporten gjelder resultatet fra inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS avd Eide – deponi 4. og 6. mai 2021. Rapporten blir sett på som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestland avdekket 8 avvik og gav ingen merknader under inspeksjonen. Statsforvalteren ser alvorlig på alle avvikene.

Avvik:

1. Oppsamling og håndtering av sigevann er ikke i tråd med krav i tillatelsen
2. Virksomheten har ikke tilstrekkelig oppfølging og vedlikehold av sigevannsanlegget
3. Virksomheten har ikke oversikt over deponiutviklingen

4. Virksomheten har deponert avfall som ikke oppfyller mottakskriteriene og som har mangelfull basiskarakterisering, risikovurdering og deklarerering
5. Overvåkingen av deponiet er mangelfull
6. Virksomheten sørger ikke for at utslippet av deponigass er lavest mulig.
7. Håndtering og lagring av avløps slam og kompost er ikke i tråd med tillatelsene for anlegget.
8. Internkontrollen har mangler

Avvik og merknader er nærmere omtalt fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere omtalt på side 4. Frist for tilbakemelding er 30. september 2021.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Sissel Storebø
seksjonsleder

Kopi til:

- Øygarden kommune
- Miljødirektoratet
- Franzefoss Gjenvinning AS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Franzefoss Gjenvinning AS avd Eide	
Organisasjonsnr.: 980888525	Eid av: 975265412
Bransjenr. (NACE-kode): 38.220	

Kontrollert enhet

Navn: Franzefoss Gjenvinning – Eide avfallsdeponi	Anleggsnr.: 4626.0029.02
Kommune: Øygarden	Fylke: Vestland
Anleggsaktivitet: Deponi for ordinært avfall	
Tillatelse gitt: 29.06.2009	Sist endret: 24.05.2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav som er fastsatt i eller med hjemmel i forurensningsloven, blir overholdt. Inspeksjonen er en del av Statsforvalteren sitt risikobaserte industritilsyn for i år, og inngår i en lokal aksjon for tilsyn med avfallsdeponi i fylket.

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Tekniske innretninger og oppbygging av deponiet
- Mottakskontroll
- Drift av sigevannsrenseanlegg
- Drift av gassanlegg
- Utslippskontroll
- Overvåking
- Internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Franzefoss Gjenvinning AS avd Eide plikter å rette opp avvikene som er omtalt i denne rapporten så snart som mulig.

For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, ber vi om at dere **innen 30. september 2021** sender ei skriftlig utredning som viser hvordan avvikene er rettet og hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Vi ser alvorlig på alle avvikene som ble avdekket i denne inspeksjonen, da avvikene fører til ulovlig utslipp fra deponiet til luft, vann og grunn, og større utslipp enn det som ble forutsatt når tillatelsen ble gitt. For å sikre at ledelsen er informert om alvoret og omfanget av avvikene og at det sikres god oppfølging, vil vi vurdere å kalle inn ledelsen i selskapet til et møte etter sommeren. Bruk av strengere virkemidler i forurensningsloven vil også bli vurdert.

Gjennomføringa av tiltakene vil bli fulgt opp ved en ny kontroll. Tilsynet vil kunne være uanmeldt.

Vi ber om at de stiler svarbrev eller e-post (sfvpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Vestland.

Det er satt egen frist til **31. august 2021** for eventuelle merknader til varsel om endring av tillatelse og pålegg om oppdatert plan for avslutning og etterdrift.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 29. april 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Franzefoss Gjenvinning AS vil bli ilagt et gebyr på 33 800 kroner for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Statsforvalteren.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være offentlig tilgjengelig via postjournalen til Statsforvalteren i Vestland (jf. offentliglova) og nettstedet *Norske Utslipp*, www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Oppsamling og håndtering av sigevann er ikke i tråd med krav i tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 4.3 og 8.3

Internkontrollforskriften §5, punkt 4.

Kommentarer til regelverket

4.3 Rensing av sigevann

Sigevannet skal renses i samsvar med prinsippet om best tilgjengelige teknologi (BAT). Prinsippene omfatter både valg av teknologi, konstruksjon og drift av anlegget.

8.3 Vannbalanseregnskap

På bakgrunn av resultat fra annen overvåking, skal bedriften lage et vannbalanseregnskap for siste kalenderår. Meteorologiske data som trengs for dette formålet, skal samles inn på deponiet.

Internkontrollforskriften §5, punkt 4

Det skal settes mål for helse- miljø- og sikkerhetsarbeidet.

Observasjoner:

Rensing av sigevann

Virksomheten har ikke beregnet hvor mye sigevann renseanlegget kan tåle før kapasiteten overskrides. Det er ikke fastsatt mål for rensegrad eller utslippsnivå. Videre bruker ikke virksomheten resultatene av målingene av rensset og ikke-renset sigevann til å vurdere om renseprosessen fungerer optimalt, og om det behov for å gjøre endringer.

Virksomheten har ikke oversikt over vannbalansen i deponiet:

Beregningen er ikke gjort etter Miljødirektoratet sin veileder. Blant annet mangler følgende:

- 1) Har ikke nedbørmåler
- 2) Vet ikke hvor mye sigevann som går i overløp
- 3) Sigevannsmengden har gått mye opp de seinere årene uten at det er nærmere undersøkt hvorfor dette har skjedd. Det er heller ikke vurdert behov for tiltak.

Figur 1 gir en oversikt over sivevannsmengden i m³ fra 2011- 2021

- 4) Virksomheten har ikke oversikt over dreneringsforholdene på deponiet og hvor vann i ulike områder føres. Bare begrensede deler av deponietappe 1 er tildekket.

Avvik 2: Virksomheten har ikke tilstrekkelig oppfølging og vedlikehold av sivevannsanlegget

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 4.3

Internkontrollforskriften § 5 pkt 6 og 7.

Kommentarer til regelverket

Sivevann fra alle deponiceller, enten de er i bruk til deponering av avfall eller er avslutta deponiareal, skal samles opp. Oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre groe og tilstopping.

Virksomheten skal kartlegge farer og problem, vurdere risiko, og lage planer og tiltak for å redusere risikoen.

Virksomheten skal sette i verk rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge brudd på miljøregelverket. Rutinene skal sikre at drift i tråd med vilkår i tillatelsen.

Observasjoner

Under tilsynet ble det observert at det har vært oversvømmelse av sivevann utover et område der det ikke er lagt bunntetting (figur 2 og 3). Ut fra værholdene i ukene før tilsynet er det sannsynlig at oversvømmelsen må ha skjedd flere uker tidligere. Forholdet ble ikke oppdaget før vi så det under tilsynet. Under gjennomgangen vi hadde dagen etter befaringen hadde virksomheten funnet ut at årsaken til oversvømmelsen var at sivevannsrør/kum hadde gått tett (se figur 4). Det ble også opplyst under tilsynet at det ikke har vært noen form for ettersyn/kontroll av sivevannsledninger og oppsamlinger på 10 år.

Figur 2: Sigevann har rent utover flaten i områder som ikke har dobbelbunntetting.

Figur 3: Sigevann har rent utover flaten i områder som ikke har dobbelbunntetting.

Figur 4: Tilstopping skjedde ved kummen på bildet.

Avvik 3

Virksomheten har ikke oversikt over deponiutviklingen

Avvik fra:

Deponitillatelsen vilkår 8.3.

Kommentar til regelverket:

Virksomheten skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling. Oversikten skal vise hvor mye areal som er tatt i bruk, avfallsvolum og avfallssamansetting, deponeringsmetoder, varighet av deponeringa og deponiets sin gjenværende kapasitet.

Kommentar:

Virksomheten har ikke en samla oversikt over hvor det er lagt avfall og hvor store mengder.

Avvik 4: Virksomheten har deponert avfall som ikke oppfyller mottakskriteriene, og som har mangelfull basiskarakterisering, risikovurdering og deklarerer

Avvik fra:

Avfallsforskriften:

§ 9-11, Vedlegg II pkt 1.1 g) og i, ii og iii, vedlegg II pkt 1.2

Tillatelsen punkt 2.4 a)

Kommentarar til regelverket:

§ 9-11 Mottak av avfall

Når avfall mottas på et deponi, skal det foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller de kriteriene for avfallskvalitet som framgår av deponiets tillatelse.

Avfallsforskriften kap 9, vedlegg II, pkt 1.1:

Avfallsprodusenten skal sørge for at det er gjennomført en basiskarakterisering av avfallet før deponering finner sted. Ved basiskarakteriseringen skal blant annet følgende dokumenteres:

g) De farlige egenskapene (jf vedlegg 2 til kapittel 11 om farlig avfall i denne forskriften) som er vurdert som grunnlag for å klassifisere et avfall som ikke-farlig. Dersom avfallet er ført opp i den europeiske avfallslisten med avfallskoder for både farlig og ikke-farlig avfall (speilinn ganger) må det dokumenteres hvilken klassifisering avfallet skal ha.

For avfall som produseres jevnlig i like prosesser skal basiskarakteriseringen også dokumentere:

- i. Om avfallet består av en blanding av forskjellige materialer, og i så fall blandingsforholdet mellom disse materialene og hvor mye blandingsforholdet kan variere.
- ii. En beskrivelse av hvordan utlekkingspotensial, lukt, farge og fysisk form varierer og hvor stor variasjonen er.
- iii. Opplysninger om hvilke parametere som skal brukes ved verifikasjon og hvor ofte verifikasjonen skal finne sted.

Avfallsforskriften kap 9, vedlegg II, pkt 1.2d):

Dersom det er mistanke om at avfallet kan inneholde farlig avfall er det krav om testing.

Tillatelsen punkt 2.4 punkt a):

Farlig avfall til deponering skal være deklarerert i samsvar med reglene i avfallsforskrifta kapittel 11 om farlig avfall

Observasjoner:

Deponering av slam fra renseanlegget

Sedimentert slam fra renseanlegget blir lagt i deponiet uten at avfallet er basiskarakterisert eller deklarerert. Virksomheten har ikke vurdert om de farlige egenskapene i avfallet gir grunnlag for å klassifisere avfallet som farlig avfall etter vedlegg 2 til kapittel 11 i avfallsforskriften.

Analyser presentert på tilsynet viser at innholdet av olje i dette slammet overstiger grensen for farlig avfall i de fleste tilfeller, se tabell 1 under. Regelverket for farlig avfall har blitt innskjerpet de senere årene. Miljødirektoratet har foreløpig fastsatt at avfall med et oljeinnhold over 10 000 mg/kg skal regnes som farlig avfall.

I tabell 1 er avfall med konsentrasjoner over denne grensen vist i rødt. Konsentrasjonene av olje er så høye at slammet skulle vært kjørt gjennom behandlingsanlegget i stedet for å bli deponert. Det er ikke gjennomført utlekkings tester av avfallet.

År	Oljekonsentrasjon i slam, mg/kg (sivevannssediment)
2012	75 284
2013	59 502
2014	111 547
2015	9 780
2016	16 307
2017	204 000
2018	70 324
2019	24 269
2020	1 305

Tabell 1 Oljekonsentrasjon i slam fra renseanlegget, verdier i rødt over 10 000 mg/kg regnes som farlig avfall.

Tørrstoff fra behandlingsanlegget

- Virksomheten har deponert tørrstoff som er farlig avfall uten at det er klassifisert etter avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 2. Avfallet er ikke deklarerert, og det er ikke tatt utlekkings tester. Siste utlekkings test av tørrstoffet ble tatt i 2012.

På dette deponiet utgjør tørrstoffet fra farlig avfallsbehandlingsanlegget hovedmengden. De siste årene har oljeinnholdet i dette tørrstoffet i snitt blitt høyere. I 2017, 2018 og 2019 er konsentrasjonen over grensen for farlig avfall, se tabell 2. Det er grunn til å stille spørsmål ved om behandlingen av det farlige avfallet er blitt mindre intensiv de senere år siden restinnholdet av olje har steget og om virksomhetens plikt til å redusere utslipp så langt det er mulig er overholdt, jf. punkt 1.2 i tillatelsen. Et unntak er prøven fra 2020 som viser lavere verdi.

År	Oljekonsentrasjon (C5-C35) i tørrstoff, mg/kg
2012	4 467
2013	4 638
2014 prøve 1	4 290
2014 prøve 2	8 356
2015 - prøve 1	8 595
2015 - prøve 2	1 523
2016 - prøve 1	3 988
2016 - prøve 2	7 438
2017 - prøve 1	2 755
2017 - prøve 2	12 778
2018	21 029
2019	13 605
2020	3 766

Tabell 2 - Konsentrasjon av olje i tørrstoff

- Virksomheten har deponert avfall med mangelfull basiskarakterisering, blant annet oppfyller ikke prøvetakingen kravene som er satt for verifikasjon:
  - Det er ikke fastsatt hvor ofte verifikasjonen skal foregå

- Det er ikke fastsatt hvilke parametere som skal undersøkes
- Det er ikke fastsatt et variasjonsspenn.

I 2014-2017 er det tatt to prøver årlig. Innad i et år er det til dels store variasjoner mellom oljeverdierne. For eksempel i 2015 er oljeinnholdet i første prøve 8595 mg/kg og 1523 mg/kg i andre prøve. I 2017 er forskjellen mellom de to prøvene enda større; i den ene prøven er innholdet 2755 mg/kg i den andre 12778 mg/kg.

Avvik 5: Overvåkingen av deponiet er mangelfull

Avvik fra: Tillatelsen vilkår 8.6, avfallsforskriften kap 9, vedlegg III pkt 3.

Kommentarer til regelverket

Overflatevann

Overvåking av overflatevann skal utføres på minst to punkter, ett oppstrøms og ett nedstrøms i forhold til deponiet, og ved bruk av metoder og parametre som fanger opp utlekking over tid.

Grunnvann

Overvåkingen av grunnvann må rettes mot grunnvann som kan bli påvirket av deponiet, med minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømningsområde og to i utstrømningsområdet. Antall prøvepunkter kan økes på grunnlag av en spesifikk hydrogeologisk undersøkelse og graden av behov for en rask konstatering av eventuelle utslipp av sigevann i grunnvannet som følge av uhell.

Krav til sammenstilling av utslippstall

I tillegg til rapporteringa på Altinn, skal det hvert år innen 1. mars sendes Statsforvalteren en sammenstilling og vurdering av anleggets påvirkning av luft, vann og nærmiljø med vurdering av resultatene og behov for tiltak. Vurderingen skal minst omfatte følgende punkt:

- sigevann, grunnvann og overflatevann
- lukt og deponigass fra deponiet
- mottakskontrollen
- avvik og risikovurdering med følger for ytre miljø

Resultat av all overvåking skal vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, må bedriften utbedre forholdene så snart som mulig.

Observasjoner

Grunnvann:

- Overvåkingsprogrammet inkluderer ikke oppstrøms overvåking av grunnvann.
- Det er ikke gjort gjennomgang på om gamle grunnvannsbrønner må erstattes av nye:

Det kommenteres blant annet i revidert overvåkingsprogram om grunnvannsbrønn 26:
«Brønn 26 er boret i fjell og er den eneste av de gamle brønnene som har vært i drift i hele perioden. Den måtte bores opp på nytt i 2008 pga stadig dårligere tilsig. Brønn 26 ligger like ved tilførselsvei og kan ha noe tilsig fra forurensset overflatevann og vaskeplass for biler.»

Om brønn 31 kommenteres det følgende:

«Brønn 31 er nå i ferd med å bli tildekket av deponimasser og må fases ut. Det er ingen store variasjoner i analysene fra tidligere, men grunnet koronarestriksjoner 2020 ligger kun en måleserie til grunn.»

På tross av disse kommentarene er det ikke foreslått nye grunnvannsbrønner som tillegg/erstatning til brønn 26 og brønn 31.

Overflatevann:

Overvåkingsprogrammet inkluderer ikke oppstrøms og nedstrøms måling av overflatevann. Virksomheten hadde ikke en oppdatert oversikt over overvannet og kunne visste ikke om det ble påvirket av deponidriften. De manglet oversikt over overvannsmengder, vannveier og kvalitet både oppstrøms, oppå nedlagt deponi og nedstrøms. Overvannet oppå den delen av deponiet som skulle være avsluttet var synlig forurenset, men det ble ikke tatt prøver av dette vannet. Det var uklart om vannet ble ført inn på sigevannsledningen eller overvannssystemet.

Feilrapportering av oljeutslipp

Rapporteringen av konsentrasjonen av olje har vært feil i flere år:

2020: I Franzefoss sine interne excelskjema og i årsrapporten er det oppgitt at konsentrasjonen av olje i gjennomsnitt er 20 µg/l (0,02 mg/l). I Altinn er det imidlertid rapportert inn at konsentrasjonen i gjennomsnitt er 0,01 µg/l.

2019: I interne excelskjema er det oppgitt at konsentrasjonen av olje i gjennomsnitt er 4910 µg/l (4,91 mg/l). I Altinn er det imidlertid rapportert inn at konsentrasjonen i gjennomsnitt er 0,04 µg/l. Konsentrasjonen i rensset sigevann er høyere enn i urensset sigevann i 2019.

2017: I årsrapporten står det følgende:

ELEMENT	SAMPLE	Innløp snitt 2017	Utløp snitt 2017	differanse	% red 2017
Fraksjon >C10-C12	µg/l	147,95	5,950	142,0	-95,978
Fraksjon >C12-C16	µg/l	6059,85	72,720	5987,1	-98,800
Fraksjon >C16-C35	µg/l	4552,75	86,750	4466,0	-98,095
Fraksjon >C35-C40	µg/l	5,00	5,0	0,0	0,000
Fraksjon >C10-C40	µg/l	138,00	25,0	113,0	-81,884
Sum >C12-C35	µg/l	128,00	19,9	108,1	-84,453

I Altinn er det rapportert et oljeinnhold for rensset sigevann på 20 µg/l. Hvis en ser på tabellen i årsrapporten så stemmer ikke tallene. Det kan ikke være riktig at sum C12-C35 er 20 µg/l mens C16 - C35 er 87 µg/l. Her har det sannsynligvis skjedd en feiloppfatning av analyseresultatene fra laboratoriet.

Feilrapporteringen og manglende forståelse av tallene har gjort at det har sett ut som virksomheten har 1000 ganger lavere utslipp enn det som er tilfelle i 2019 og 2020. Med de nye tallene ser en at utslippet av olje fra deponiet er sammenlignbart med utslippene fra behandlingsanlegget for farlig

avfall, se tabell 3. I ny tillatelse til behandlingsanlegget er grenseverdien for maksimalt årlig utslipp av olje redusert fra 1100 kg til 200 kg/år. Feil i forståelse av utslippstall har ført til at Franzefoss ikke har hatt riktig tallmateriale å jobbe ut fra og får dermed ikke riktig grunnlag for å vurdere behovet for tiltak. Grunnlaget for myndighetenes oppfølging har dermed også vært feilaktig.

	2018 (kg)	2019 (kg)	2020 (kg)
Deponiet	59	1114	136
Behandlingsanlegget for farlig avfall	19,6	52	229

Tabell 3, Utslipp av olje

Mangler i sammenstilling av tall i årsrapport

Det er for dårlig kvalitetssikring av overvåkingstall og sammenstillingen av utslippstallene har generelt for dårlig kvalitet. Det reageres ikke på overraskende høye eller lave tall med vurdering av årsaker og mulig tiltak. I 2019 ble det ikke laget en sammenstilling av utslippstallene i det hele tatt. Dette året var innholdet av olje i rensset sigevann (4,91 mg/l) høyere enn i ikke-renset (2,5 mg/l). Manglende sammenstilling og andre mangler er også etterlyst i Statsforvalterens tilbakemelding på egenkontrollrapporten uten at det er fulgt opp av bedriften.

Det blir ikke vurdert tiltak i form endring i driften som følge av måleresultatene. Gjennomsnittlig er KOF-utslippene på 211 tonn årlig de siste 4 årene. Dette er høyere enn det en skulle forvente fra et deponi. Bakgrunnen for de store utslippene og mulig koblinger til driften av komposteringsanlegget, er ikke undersøkt av virksomheten.

Resipientrapporter brukes ikke som grunnlag for å vurdere å endre overvåkingsprogrammet, for eksempel om noen miljøgifter bør prøvetas oftere enn i 5 årsprogrammet. Resipientrapporten brukes heller ikke til å vurdere utslippene. Det er for eksempel funnet relativt høye nivå av olje i sjøsedimentene uten at dette er vurdert opp mot utslippene.

Avvik 6: Virksomheten sørger ikke for at utslippet av deponigass er lavest mulig.

Avvik fra: Tillatelsen vilkår 5.

Kommentarer til regelverket:

Deponigass skal samles opp for energiutnytting, alternativt fakling, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og ventet/beregnet gasspotensial.

Bedriften skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og gassuttaksanleggets effektivitet. Det skal om nødvendig settes i verk avbøtende tiltak for å sikre lavest mulig utslipp til luft.

Virksomheten skal regelmessig evaluere effektiviteten til gassuttaket fra deponiet og vurdere behov for oppgraderingstiltak. Vurderingen skal også omfatte potensialet for nye energiformål eller energiutnytting av deponigassen.

Observasjoner:

Virksomheten har ikke gjort en analyse av nedgangen i gassuttak de siste årene, tilstanden i gassanlegget, og mulighetene for å oppgradere anlegget for å optimalisere uttaket.

Virksomheten har ikke gjennomført kontroll av diffuse utslipp av deponigass fra deponioverflaten. Det er ikke gjort beregninger av gasspotensialet i deponiet. Virksomheten har derfor manglende faglig grunnlag for å vurdere kostnader for tiltak vurdert opp mot gjenværende gasspotensial i deponiet.

Avvik 7: Håndtering og lagring av avløpsslam og kompost er ikke i tråd med tillatelsene for anlegget.**Avvik fra:**

Deponitillatelsen vilkår 7.

Komposteringstillatelsen vilkår 3.4, 3.7.2 og 4.1

Kommentarer til regelverket Deponitillatelsen vilkår 7. Mellomlagring og behandling av avfall

Driftsprosedyre og risikovurdering for disse aktivitetene skal inngå i virksomheten sin internkontroll. For alle aktivitetene, skal virksomheten vurdere og sette i verk de tiltak som er nødvendig for å sikre at håndtering og lagring ikke fører til uakseptable utslipp til luft, jord eller vann eller ulemper for nærmiljøet.

Komposteringstillatelsen vilkår 3.4, krav til dekker

Mottak av organisk avfall til kompostering skal skje på tett dekke. Virksomheten kan benytte annen lagringsmåte viss miljørisikovurderingen viser at dette gir like lav risiko og ellers er innenfor kravene i tillatelsen.

Behandling og håndtering, inkludert lagring, som kan føre til fare for forurenset avrenning skal minst foregå på fast dekke med egnet oppsamling av avrenning. Tett membran med egnet oppsamling av avrenning kan erstatte fast dekke. Dersom risikovurderingen viser at det er nødvendig, skal behandling og håndtering, inkludert lagring, likevel skje på tett dekke.

Komposteringstillatelsen vilkår 3.7.2, lagringstid og lagringsmengde

Komposten skal lagres på en slik måte at en har oversikt over lagringstid og mengde på lager.

Komposteringstillatelsen vilkår 4.1, krav til håndtering av avløpsvann

Det er ikke tillatt å slippe ut forurenset avløpsvann til grunn, bekk, overvannsystemet eller gjennom deponiet.

Rengjøring av dekke, golv, containere og annet utstyr skal i størst mulig grad utføres ved bruk av tørre metoder. Utslipp til vann fra innendørs avfallshandtering er ikke tillatt. Eventuell avrenning skal samlast opp, håndteres og klassifiseres som avfall.

Observasjoner: Mellomlagring

Deponiet blir brukt til mellomlagring av komposterte masser i påvente av bruk som topplag på deponiet. Det forelå ikke kart for plassering av disse haugene. Det var heller ikke noen klar

avgrensning mot deponerte masser. Det er ingen faste eller tett dekker ved utendørslageret av kompost. Deler av de komposterte massene hadde ligget der så lenge at det var gressbevokst, se figur 5.

Figur 5, lagringen av kompost går i ett med deponiet.

Avrenning

Det er forurenset avrenning fra utendørs lagring av kompost gjennom deponiet se figur 6.

Figur 6, forurenset avrenning fra utendørs lagring av kompost

Det er ingen oppsamling av forurenset avrenning fra innendørs håndtering av avløpsslam og kompost. Avrenningen føres på sigevannsledningen, se figur 7.

Figur 7, forurenset vann fra innendørs håndtering og lagring av avløpsvann og kompost føres på sigevannsledningen.

Avvik 8: Internkontrollen har mangler

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 pkt 2, 6 og 7

Kommentarer til regelverket:

§ 5 pkt 2 Kompetanse

Virksomheten skal sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse- miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer.

§ 5 pkt 6 Avvikssystem

Systematisk registrering og håndtering av avvik er en viktig premisse for å utvikle en dynamisk og velfungerende internkontroll. Avvik er viktige kilder til læring og verdifull informasjon for virksomhetsledelsen. For å få et fungerende avvikssystem vil det være behov for å tydeliggjøre:

- hva virksomhetsledelsen anser som et avvik og således ønsker å få registrert
- hvordan informasjonen om avvik skal benyttes videre i virksomheten
- tydeliggjøre roller og ansvar knyttet til registrering og håndtering av avvik

§ 5 pkt 7 Risikovurdering

Å vurdere risiko i en virksomhet er en kontinuerlig prosess der man må gjøre jevnlig kartlegginger og vurderinger av farene og problemene i virksomheten. Det skal holde risikonivået så lavt som mulig.

Observasjoner:

Avvikssystem

Det er ikke definert kriterier for avvik for utslipp til luft og vann og grunn.

Risikovurdering

Risikovurderingen er ikke oppdatert og bygger ikke på resultatene fra utslippsmålingene. Det må gjøres en helt ny gjennomgang blant annet på bakgrunn av dette tilsynet.

Kompetanse

Omfanget av avvik som påvises i denne rapporten viser at kompetansen tilknyttet deponidriften er for lav.

7. Andre forhold

Varsel om endring av tillatelse til deponering og mellomlagring av avfall på Eide datert 29. juni 2009

Vi varsler at vi i medhold av § 18 i forurensningsloven vil endre følgende vilkår i tillatelsen:

- Punkt 2.4 d) endres til følgende:

Forurenset jord fra gravearbeid på lokaliteter med forurenset grunn

Totalkonsentrasjoner av noen stoff i forurenset jord til deponi skal ikke overskride grensen for farlig avfall etter avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 2.

Før mottak av forurenset jord skal avfallets egenskaper som har følger for deponiet på kort og lang sikt, være kjent i størst mulig grad, jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II. På bakgrunn av denne informasjonen og forhold på deponiet skal det gjøres en risikovurdering. Risikovurderingen må inneholde en vurdering av spredningsfaren for innholdet av forurensninger. Mobiliteten av stoffene må sees i sammenheng med den aktuelle mengden. Videre må det vurderes om mottak av masser kan påvirke utsleppet fra deponiet, renseanlegget eller føre til lukt. Om nødvendig må det virksomheten gjøre risikoreduserende tiltak.

- Vedlegg A fjernes

Årsaken til at vi varsler endring er at vilkåret er praktisert feil, og at tabellen i vedlegg A med grenseverdier for hva som regnes som farlig avfall ikke samsvarer med gjeldende regelverk for klassifisering av farlig avfall. Vilket og vedlegget gjelder kun for forurenset jord fra anleggsarbeider, men er blitt brukt også for andre typer masser. Grenseverdiene i vedlegg A er feilaktig blitt brukt til klassifisering av farlig avfall, selv om klassifisering skal gjøres etter kapittel 11 i avfallsforskriften. Det er derfor behov for å endre vilkåret slik at det går tydelig frem at det kun gjelder for forurenset jord fra gravearbeid på lokaliteter med forurenset grunn, og at klassifisering av avfall skal gjøres i hht. avfallsforskriften kapittel 11. Flere andre deponi som har/hadde tilsvarende vilkår har også fått endret sin tillatelse, eller vil få varsel om endring.

Varsler pålegg om oppdatert plan for avslutning og etterdrift av deponiet

Vi varsler at vi vil pålegge virksomheten å sende inn oppdatert plan for avslutning og etterdrift av deponiet inkludert fremdriftsplan for endelig avslutning innen 31. desember 2021. Etter at deponiet er endelig avsluttet vil Statsforvalteren gjennomføre en sluttinspeksjon. Hjemmel for pålegget vil være forurensningsloven § 7, jf. avfallsforskriften § 9-15.

Tilsynet viste at det nedlagte deponiet ikke er endelig avsluttet, selv om mottak av avfall opphørte for mange år siden. Flere steder var ikke avfallet tilstrekkelig tildekket og overflaten brukes til lagring og ettermodning av kompost i strid med gjeldende tillatelse til kompostering. Håndtering av overvann var uoversiktlig. Overflatevann fra endelig avsluttet deponi skal i utgangspunktet være rent og kan føres utenom renseanlegget, slik at vannmengdene til renseanlegget reduseres. Overflatevannet oppå deponiet var synlig forurenset og det var uklart om det føres via renseanlegget. Det er derfor behov for å oppdatere planen for avslutning og etterdrift på bakgrunn av tilsynsrapporten.

Merknader

Eventuelle merknader til varsel om endring av tillatelsen eller pålegg om oppdatert plan for avslutning og etterdrift kan sendes til Statsforvalteren innen 30. august 2021.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskrifta)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren